

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی

آذرماه ۱۳۹۹

حیطه اول:

حاکمیت و رهبری / سازمان و مدیریت توسعه آموزش علوم پزشکی

۱- شرح وظایف مصوب

الزامی: مرکز باید شرح وظایف مصوبی داشته باشد که حداقل شرح وظایف ابلاغی مرکز مطالعات وزارت را شامل شود.

۱-۲- برنامه راهبردی

الزامی: مرکز باید برنامه راهبردی داشته باشد و نشان دهد که این برنامه هم راستا با برنامه دانشگاه بوده و برنامه‌های عملیاتی خود را منطبق با آن اجرا می‌کند.

ترجیحی: بهتر است مرکز چارچوب مدونی جهت ارزیابی میزان تحقق اهداف راهبردی و عملیاتی داشته باشد.

۱-۳- تعامل با سایر نهاد های دانشگاه/دانشکده

الزامی: مرکز باید در دانشکده ها و بیمارستان های آموزشی با بیش از ۳۰ نفر هیات علمی، دفاتر توسعه آموزش داشته باشد.

ترجیحی: بهتر است مرکز در تمام دانشکده ها و بیمارستان های آموزشی دفاتر توسعه آموزش داشته باشد.

الزامی: مرکز باید از طریق دفاتر توسعه آموزش با گروه های آموزشی تعامل داشته باشد.

الزامی: مرکز باید با دانشگاه ها و دانشکده های کلان منطقه مربوطه تعامل تعریف شده ای داشته باشد.

الزامی: مرکز باید برنامه مدونی برای نظارت بر فعالیت های دفاتر توسعه آموزش داشته باشد.

الزامی: مرکز باید برای تعامل اثربخش با نهادهای آموزشی در شورای آموزشی دانشگاه/دانشکده عضویت داشته باشد و در جلسات مربوطه بطور منظم شرکت نماید.

ترجیحی: بهتر است مرکز در شورای پژوهشی دانشگاه/دانشکده عضویت داشته باشد و در جلسات مربوطه بطور منظم شرکت نماید.

۱-۴- مدیریت

الزامی: مرکز باید دارای مدیر مستقل و فعال با حضور فیزیکی حداقل ۲۵ ساعت در هفته باشد.

ترجیحی: مدیر مرکز بهتر است پست سازمانی مرکز را داشته باشد و تمام وقت باشد.

الزامی: مدیر مرکز باید قبل از انتصاب، تجربیات اثبات شده ای در حوزه آموزش پزشکی، توسعه آموزش و مدیریت آموزشی داشته باشد.

ترجیحی: مدیر مرکز بهتر است دارای تحصیلات آموزش پزشکی باشد.

۱-۵- نیروی انسانی

الزامی: مرکز باید متناسب با وظایف سازمانی خود دارای پست های کارشناسی و هیات علمی اختصاصی باشد.

الزامی: افرادی که پست های سازمانی مرکز به آنان اختصاص داده شده است، باید حداقل ۷۰ درصد از ساعات موظف کاری خود را در مرکز ارائه خدمت نمایند.

ترجیحی: تمام پست های سازمانی مرکز باید به افرادی اختصاص داده شود که در مرکز ارائه خدمت نمایند.

ترجیحی: بهتر است مرکز در راستای گسترش فعالیت های خود از سایر نیروهای انسانی دانشگاه به صورت مامور بهره گیرد.

۱-۶- وب سایت

الزامی: مرکز باید پایگاه اینترنتی (وب سایت) یا صفحه اینترنتی اختصاصی پویا و فعال داشته باشد

الزامی: در پایگاه اینترنتی (وب سایت) یا صفحه اینترنتی اختصاصی مرکز باید برای هر یک از واحدهای مربوطه صفحات اختصاصی پویای جداگانه و بخش اخبار فعال و به روز وجود داشته باشد و اطلاعات و منابع جدید آموزش پزشکی در اختیار علاقه مندان قرار داده شود.

۱-۷- ساختار و تشکیلات

الزامی: مرکز باید حداقل دارای واحدهای توانمندسازی اعضای هیات علمی، ارزشیابی، برنامه ریزی درسی، پژوهش در آموزش، طرح های نوآورانه آموزشی و دانش پژوهی و کمیته دانشجویی توسعه آموزش باشد.

ترجیحی: مرکز بهتر است دارای واحدهای آموزش مجازی، آموزش پاسخگو و ارزیابی دانشجو باشد.

ترجیحی: مرکز بهتر است به واحدهای استعداد های درخشان و المپیاد، آموزش مداوم و مرکز مهارت های بالینی خدمات علمی و کارشناسی ارائه نماید.

۱-۸- فضای فیزیکی

الزامی: مرکز باید دارای فضای فیزیکی شامل ساختمان و تجهیزات متناسب با ساختار خود باشد.

ترجیحی: مرکز بهتر است دارای فضای فیزیکی مستقل و مناسب برای هر یک از واحدهای اصلی و سالن برگزاری کارگاه به صورت اختصاصی باشد

حیطه دوم:

طرح تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

۱-۲- همکاری در راستای بسته های طرح تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

الزامی: مرکز باید همکاری تعریف شده ای یا دبیرخانه طرح تحول و نوآوری داشته باشد.
ترجیحی: بهتر است دبیرخانه طرح تحول و نوآوری در مرکز باشد.

حیطه سوم:

توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

۱-۳- نیازسنجی

الزامی: مرکز باید برنامه نیازسنجی مدونی در مورد اولویت های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی داشته باشد.

۲-۳- دوره های آموزشی

الزامی: مرکز باید برنامه جامعی برای توانمندسازی اعضای هیأت علمی در رده های مختلف طراحی و اجرا نماید.

الزامی: مرکز باید برنامه ویژه ای برای اعضای هیأت علمی جدید ورود براساس معیارهای کیفیت دوره الزامی توانمندسازی آموزشی ابلاغی مرکز مطالعات وزارت طراحی و اجراء نماید.

الزامی: مرکز باید گزارش مدونی از فعالیت های توانمندسازی اعضای هیأت علمی را ارائه نماید.

ترجیحی: مرکز بهتر است برنامه های توانمندسازی متنوعی را به صورت فرمال و غیرفرمال اجرا نماید.

ترجیحی: مرکز بهتر است دوره های آموزشی متنوعی به صورت حضوری و غیر حضوری یا ترکیبی منطبق با اهداف دوره برگزار نماید.

۳-۳- افزایش مشارکت اعضای هیأت علمی در برنامه های توانمندسازی

الزامی: مرکز باید سازوکار مدونی برای مشارکت اعضای هیأت علمی در برنامه های توانمندسازی داشته باشد.

۴-۳- ارزشیابی دوره های آموزشی

الزامی: مرکز باید اثربخشی دوره های برگزار شده را حداقل با یک روش ارزشیابی نماید.

ترجیحی: بهتر است مرکز از روش های مختلفی برای تعیین اثربخشی دوره های برگزار شده، استفاده نماید.

حیطه چهارم: ارزشیابی آموزشی

۴-۱- ارزشیابی اعضای هیات علمی

الزامی: مرکز باید برای امور ارزشیابی اعضای هیات علمی دارای کمیته ای باشد که با مرکز امور هیات علمی دانشگاه که متولی امور اجرایی ارزشیابی هیات علمی است، ارتباط تعریف شده ای داشته باشد.

الزامی: کمیته ارزشیابی هیات علمی مرکز باید مسئول تعیین روش های ارزشیابی، تدوین فرم ها و چارچوب جمع آوری اطلاعات، قضاوت ارزشی در مورد کمیت و کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی، ارائه بازخورد و پیشنهاد برای شرکت آنان در دوره های توانمندسازی مورد نیاز باشد.

حیطه پنجم: برنامه ریزی درسی

۵-۱- برنامه درسی

الزامی: مرکز باید ساز و کار مدونی برای توانمندسازی، هدایت و حمایت فنی دانشکده ها و گروه های آموزشی دانشگاه در تدوین، بازنگری و ارزشیابی برنامه های درسی داشته باشد.

ترجیحی: مرکز بهتر است به منظور اطمینان از بکارگیری اصول و مبانی علمی و روزآمد آموزشی در تدوین، بازنگری، و ارزشیابی برنامه های درسی دانشگاه برنامه نظارتی مدونی داشته باشد.

۵-۲- مشاوره در تدوین طرح دوره ها و طرح درس ها

الزامی: مرکز باید سازوکار مدونی جهت مشاوره به گروه های آموزشی در مورد تدوین طرح دوره ها و طرح درس ها داشته باشد.

حیطه ششم: پژوهش در آموزش

۶-۱- اولویت های پژوهش در آموزش

الزامی: مرکز باید اولویت های پژوهش در آموزش را تعیین نماید.

ترجیحی: مرکز بهتر است سازوکار مدونی برای حمایت از پروپوزال های پژوهش در آموزش داشته باشد.

حیطه هفتم:

توسعه آموزش پزشکی مبتنی بر بهترین شواهد و دانش پژوهی آموزشی

۷-۱- توسعه روش های یاددهی - یادگیری

الزامی: مرکز باید در زمینه توسعه روش های یاددهی - یادگیری مبتنی بر بهترین شواهد برنامه مدونی داشته باشد.

الزامی: مرکز باید از طریق دفاتر توسعه آموزش در زمینه پیاده سازی روش های یاددهی - یادگیری مبتنی بر بهترین شواهد به گروه های آموزشی خدمات علمی و کارشناسی ارائه نماید.

۷-۲- حمایت از طرح های نوآورانه و دانش پژوهی آموزشی

الزامی: مرکز باید اولویت های طرح های توسعه آموزشی (طرح های نوآورانه آموزشی) را تعیین نماید.

الزامی: مرکز بهتر است سازوکار مدونی برای حمایت از طرح های توسعه آموزشی (طرح های نوآورانه آموزشی) داشته باشد.

۷-۳- ساختار کمیته دانش پژوهی آموزشی

الزامی: مرکز باید کمیته دانشگاهی دانش پژوهی آموزشی را مطابق پیوست شماره هشت شیوه نامه اجرایی آیین نامه ارتقاء تشکیل داده و در محدوده اختیارات تفویض شده توسط کمیته کشوری دانش پژوهی آموزشی عمل نماید.

۷-۴- فرایند دانش پژوهی آموزشی

الزامی: مرکز باید کلیه فرایندهای متقاضی کسب امتیاز دانش پژوهی آموزشی را بطور مناسب در سامانه فعالیت های نوآورانه ثبت و مراحل ارزیابی را به درستی در این سامانه انجام دهد.

الزامی: مرکز باید فرایندهای دانش پژوهی آموزشی و دانش پژوهانه را به درستی شناسایی و تفکیک نموده و امتیازدهی آنها را براساس شیوه نامه و جداول مربوطه انجام دهد.

۷-۵- ترویج و گسترش دانش پژوهی آموزشی

ترجیحی: مرکز بهتر است امکان استفاده از منابع مالی مختلف بویژه (گرنٹ نصر) را فراهم نماید..

حیطه هشتم:

جشنواره آموزشی شهید مطهری و همایش های آموزش پزشکی

۸-۱- ساختار جشنواره شهید مطهری

الزامی: مرکز باید جشنواره دانشگاهی شهید مطهری را مطابق با آیین نامه جشنواره شهید مطهری برگزار نماید.
الزامی: مرکز باید مطابق با آیین نامه برای شناسایی و داوری فرایندهای برتر جشنواره شهید مطهری اقدام نماید.

۸-۲- حمایت از صاحبان فرایندهای برتر جشنواره شهید مطهری

الزامی: مرکز باید مراسم عمومی معرفی و تقدیر از فرآیندهای برتر جشنواره شهید مطهری را در دانشگاه برگزار نماید.

۸-۳- همایش کشوری آموزش پزشکی

ترجیحی: مرکز بهتر است سازوکاری برای تشویق اعضای هیات علمی به شرکت در همایش های کشوری آموزش علوم پزشکی داشته باشد.

حیطه نهم:

فعالیت های دانشجویی توسعه آموزش پزشکی

۹-۱- تشکیل کمیته دانشجویی

الزامی: مرکز باید کمیته دانشجویی توسعه آموزش را منطبق با آیین نامه ابلاغی مرکز مطالعات وزارت تشکیل داده و فعالیت های مربوطه را از طریق کمیته انجام دهد.
ترجیحی: مرکز بهتر است برنامه ای برای مشارکت دانشجویان در جشنواره دانشجویی ایده های نوآورانه از طریق کمیته دانشجویی داشته باشد.